

№ 13/1964.

LAGUTSKOTTETS betänkande № 13/1964 i anledning av Republikens Presidents framställning till Ålands landsting angående regeringens till Riksdagen överlämnade proposition med förslag till lag om godkännande av vissa stadganden i avtalet med Danmark för undvikande av dubbelbeskattning av inkomst och förmögenhet samt förhindrande av kringgående av skatt.

Förenämnda skrivelse, som överlämnats till landstinget vid början av innevarande höstsession, jämte däri nämnda avtal har landstinget hänskjutit till lagutskottet för beredning i det avseende landstingsordningen ifråga om lagstiftningsärendet föreskriver.

Utskottet har behandlat ärendet och därvid såsom sakkunniga hört regeringsrådet Ensio Vasarla, finansministeriets expert i dubbelbeskattningsfrågor, vilken på utskottets anhållan välvilligt besökt Mariehamn och under en dag ställt sig till utskottets förfogande, ombudsmannen i Ålands Redarförening r.f. vicehäradshövdingen Stig Lundqvist och rederitjänstemannen Thor-Alf Eliasson. Efter att hava tagit del av innehållet i avtalet, varav tyvärr endast två svenskspråkiga exemplar stått till förfogande, och övervägt de synpunkter, som framkommit vid ärendets behandling, får utskottet vördsammast framhålla följande:

Regeringsrådet Vasarla har oförbehållsamt medgivit att det icke varit sakenligt, att landskapsmyndigheterna först i detta skede informerats om dubbelbeskattningsavtalet. Innehållet i detsamma har redan slagits fast och Riksdagen har allaredan antagit lagförslaget om avtalets godkännande och beslutet väntar endast på stadfästelse av Republikens President. Ifråga om Riksdagens inställning till propositionen står landstinget sålunda inför fullbordat factum och kan icke framställa förslag till sakliga ändringar i eller tillägg till avtalet. Landstinget har endast att uttala sig därom, huruvida avtalet, till den del det berör landskapets på självstyrelselagen grundade rätt, kan av landstinget antagas oförändrat eller icke.

Emellertid anser utskottet sig vara såväl skyldigt som befogat att noggrant lägga sig in i avtalet och dess konsekvenser och beklagar endast, att detta med hänsyn till vissa principiella betänkligheter krävt en mera ingående undersökning än vanligt.

De allmänna synpunkterna på avtalspolitiken ifråga om dubbelbeskattning framgå utförligt av en PM, som rederitjänstemannen Eliasson avfattat och överlämnat till utskottet och som med Eliassons samtycke här närslutes såsom bilaga. Utskottet omfattar synpunkterna i promemorian.

Uppfattningen om avtalet i de åländska redarkretsarna har kommit till synes i en av vicehäradshövdingen Lundqvist avfattad promemoria. Denna fäster uppmärksamhet vid vissa skattelättnader, som dansk sjöfart - enligt uppgift - skulle åtnjuta i beskattningen av inkomst från trafik mellan Finland och icke danskt land i förhållande till beskattningssystemet i Finland för motsvarande trafik. Ifall uppgifterna om dessa skattelättnader äro riktiga, vilket regeringsrådet Vasarla förmodat, men ännu ej fått bekräftat, är det uppenbart att finsk sjöfart i konkurrens med den danska kommer i oförmånligt läge. Med hänsyn till att den åländska handelsflottans andel i det finländska tonnaget är betydande, kan förhållandet för landskapets vidkommande få menliga följder. Av sådan anledning har framställts, att avtalet borde kompletteras med en bestämmelse av ungefär följande lydelse: "Denna regel gäller under förutsättning, att enhetliga bestämmelser gäller i det land, där företagets verkliga ledning är belägen, såväl för beskattning av inkomst, som förvärvas genom utövande av sjöfart eller luftfart i internationell fart på det land, där företagets verkliga ledning är belägen, som för beskattning av inkomst- som förvärvas genom utövande av sjöfart eller luftfart i internationell fart på det andra fördragsslutande landet".

Såsom utskottet redan tidigare framhållit, kan avtalet i sakens nuvarande skede icke ändras eller tillägg till detsamma göras. Ett omfattande i sak av den av redarföreningen framförda synpunkten, skulle medföra ett avböjande svar till Republikens President. Konsekvensen härav bleve, att den av Riksdagen antagna lagen antingen skulle stadfästas utan att gälla Åland eller lämnas utan stadfästelse. I vartdera fallet skulle för Ålands vidkommande det tidigare dubbelbeskattningsavtalet av den 2 december 1937 förbliva i kraft enligt lagen av den 4 mars 1938, men andra påföljder kunna även tänkas uppstå av en avböjande inställning. Utskottet saknar möjligheter att överblicka alla dessa konsekvenser och vill därför i dagens läge icke förorda ett avböjande svar, helst avtalet i andra hänseenden kan medföra fördelar också för landskapet. Detta så mycket mindre som det vid förhandlingarna framgått, att beskattningsförhållandena i de fördragsslutande länderna ej kunna utvidgas - d.v.s. göras strängare - genom ett dubbelbeskattningsavtal, men väl begränsas. Avtalet kan icke heller, såsom det klargjorts för utskottet, få inverkan på respektive staters interna skattelagstiftning och innebära eller medföra nationella lagstiftningsåtgärder. För ernåendet av detta syftemål måste sannolikt handelspolitisk kontakt sökas via ett nytt handelsavtal eller ett tilläggsavtal göras om skattelättnadernas utsträckande till Finland, om Finlands regering är av samma mening och godtager syftemå-

let. En annan utväg är även frågans behandling inom Nordiska rådet för ernående av ett multilateralt nordiskt avtal enligt enhetliga bestämmelser.

Särbestämmelser har från dansk sida intagits såväl beträffande Färöarna som Grönland (Art 30), medan avtalet icke innehåller någon klausul beträffande Åland. Med hänsyn till vad utskottet framhållit beträffande innebörden av det utlåtande, som begäres av landstinget, är det överflödigt att närmare gå in på detta förhållande, ehuru frågan för Ålands vidkommande, såsom Eliasson påpekat, i ett tidigare skede kunnat ordnas också för Åland. Möjlighet att i avtalet införa rätt för landskapet att uppsäga avtalet för sitt vidkommande synes sakna stöd i självstyrelselagen.

De svenskspråkiga exemplaren av regeringens proposition skola efter utskottsbehandlingen vara tillgängliga för landstingsmännen i landstingets kansli.

På grund av vad ovan framhållits föreslår utskottet värdsammast,

1:o att landstinget till Republikens President såsom svar på hans framställning ville rikta följande skrivelse:

"T i l l R e p u b l i k e n s P r e s i d e n t
från Ålands landsting.

Den 10 sistlidne november har Ni, Herr President, låtit till landstinget överlämna en framställning angående regeringens till Riksdagen överlämnade proposition med förslag till lag om godkännande av vissa stadganden i avtalet med Danmark för undvikande av dubbelbeskattning av inkomst och förmögenhet samt för hindrande av kringgående av skatt, med anhållan att landstinget, på sätt 11 § 2 mom. 19) punkten i självstyrelselagen för Åland av den 28 december 1951 förutsätter, ville giva sitt bifall till den i propositionen ingående lagens ikraftträdande i landskapet Åland till de delar sagda avtal innebär avvikelser från självstyrelselagen, under förutsättning att Riksdagen godkänner propositionen i oförändrad form.

Landstinget har behandlat ärendet i den ordning gällande landstingsordning om lagstiftningsärendet förutsätter. Därvid har landstinget funnit skäl till vissa sakliga anmärkningar mot avtalets innehåll.

Sålunda har det framgått,

1. att finländsk sjöfart i all trafik erlägger skatt enligt interna grunder i Finland och är fri från skatt i Danmark;

2. att dansk sjöfart är fri från skatt i Finland och att inkomst beskattas från trafik mellan Finland och icke danskt land blott på hälften

av inkomsten eller icke alls;

3. att Finland vid sådant förhållande skulle medverka till ett avtal, som möjliggör att dansk sjöfart bedrives på finländska hamnar, utan att i full utsträckning beskattas vare sig i hemlandet eller i Finland, medan finländska fartyg i exakt samma trafik beskattas enligt normala grunder; samt

4. att finländsk sjöfart, varav den åländska sjöfarten utgör en väsentlig del, i konkurrenshänseende icke är likställd med den danska, ehuru ett dubbelbeskattningsavtal avser att förstärka landets konkurrenskraft.

Mot avtalet har vidare anmärkts, att särbestämmelser från dansk sida i vissa beskattningshänseenden intagits såväl beträffande Färöarna som Grönland, medan avtalet icke innehåller någon klausul beträffande Åland, ehuru skäl härtill ur landskapets synpunkt kunnat vara förmånlig.

Landstinget anser det icke vara sakenligt, att landskapsmyndigheterna informerats om dubbelbeskattningsavtalet först efter det avtalet undertecknats och proposition överlämnats till Riksdagen, enär sakliga synpunkter, som kunnat från landskapets sida anläggas på avtalet, numera icke kunna göras gällande.

Då landstinget emellertid saknar möjligheter att överblicka alla tänkbara konsekvenser av ett avböjande svar och avtalet i vissa andra hänseenden kan medföra förmåner för landskapet, får landstinget i enlighet med sitt denna dag fattade beslut värdsammast meddela,

att landstinget giver sitt bifall till den i propositionen ingående lagens ikraftträdande i landskapet Åland till de delar det mellan Republiken Finland och konungariket Danmark ingångna avtalet innebär avvikelser från självstyrelselagen, under förutsättning att Riksdagen godkänner propositionen i oförändrad form.

Emellertid vill landstinget begagna tillfället att, lika värdsamt, anhålla

att landskapsstyrelsen framdeles kunde behandlas såsom remissinstans under det förberedande arbetet med dubbelbeskattningsavtal och andra bilaterala eller multilaterala beskattningsavtal, som berör kommunalskatten, på det att sakliga synpunkter, som från landskapets sida kunna anföras, må i ett förberedande skede kunna prövas och vinna beaktande.

Mariehamn den december 1964.

På landstingets vägnar:

.....
Th. Eriksson
talman.

.....
Evald Häggblom
vicetalman.

.....
Eliel Persson
vicetalman.

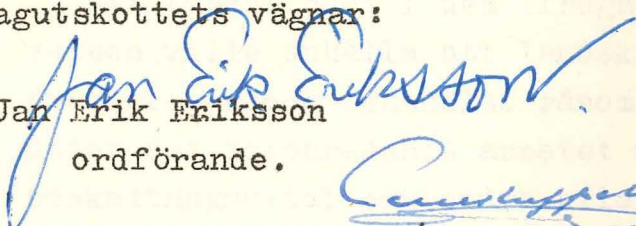
samt

2:0

att landstinget ville giva landskapsstyrelsen i uppdrag att till landstingets vintersession 1965 inkomma till landstinget med förslag till i självstyrelselagens 15 § avsedd framställning till regeringen om åtgärd för sådant tillägg till dubbelbeskattningsavtalet, att enhetliga bestämmelser gälla i det land, där skattskyldigt företags verkliga ledning är beläget, såväl för beskattning av inkomst, vilken förvärfvas genom utövande av sjöfart eller luftfart i internationell fart på det land, där företagets verkliga ledning är belägen, som för beskattning av inkomst, som förvärfvas genom utövande av sjöfart eller luftfart i internationell fart på det andra fördragsslutande landet.

Mariehamn den 16 december 1964.

På lagutskottets vägnar:

Jan Erik Eriksson
ordförande.

./ Axel Kuffschinoff
sekreterare.

Närvarande i utskottet: Jan Erik Eriksson, ordförande, Nils Dahlman, Eliel Persson, Annemi Dahlblom och Gustaf Jansson.